

VERSLAG DOORLICHTING

GBS DE VLIAGER TE KASTERLEE

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 9431

Instelling GBS De Vlieger
Mgr. Heylenstraat 22 - 2460 KASTERLEE

Beleidsverantwoordelijke Kala PAUWELS

Telefoonnummer 014 85 00 67

E-mail pauwelsk@gbsdevlieger.be

Website www.gbsdevlieger.be

Bestuur Gemeentebestuur van Kasterlee
Markt 1 - 2460 KASTERLEE

Scholengemeenschap De Toverkijker
Kerkstraat 11 - 2370 ARENDONK

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij CLB Kempen
Hellekensstraat 2A - 2200 HERENTALS

Start- en einddatum doorlichting 16/09/2024 - 19/09/2024

Inspectieteam Michel MARYNISSEN
Cris HENS

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	9
4.2	De onderwijsleerpraktijk Nederlands in de lagere afdeling	10
5	Respecteert de school de regelgeving?	12
6	Samenvatting	13
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	13
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	14
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	14
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	15
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	16

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de materiële leer- en leefomgeving en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
  - een gunstig advies zonder meer
  - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
  - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
  - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Mgr. Heylenstraat 22 - 2460 KASTERLEE.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid
BENADERT DE
VERWACHTING

De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken. Het pedagogisch project is uitgewerkt in een aantal pijlers die de visie van de school op goed onderwijs duidelijk weergeven. De zorgzame en gedreven werksfeer die in de school heerst en de aandacht van de leraren voor het welbevinden van elk kind vallen op. De leraren onderschrijven de aanpak van het beleidsteam en zijn erg betrokken bij de schoolwerking. Het schoolteam maakt werk van een doelgerichter zelfgestuurd en zelfstandig leren in de kleuter- en lagere afdeling en wil het taalonderwijs extra impulsen geven om de taalvaardigheid van de kleuters en de leerlingen te versterken. Het is echter nog niet voor elk teamlid duidelijk waarom en hoe deze verbeteracties concreet een plaats kunnen krijgen in de klaspraktijk. Ruim de tijd nemen om met alle teamleden de visie achter deze vernieuwingen uit te klaren, is daarom aangewezen. Samenhang zoeken bij de uitwerking van de prioriteiten, de relatie leggen met de implementatie van het nieuwe leerplan Leer Lokaal en de focus op de vernieuwingsagenda bewaken kan het proces van kwaliteitsontwikkeling ondersteunen.

Organisatiebeleid
VOLGENS DE VERWACHTING

De school ontwikkelt en voert doelbewust een beleid waarbij participatie, dialoog en efficiëntie belangrijk zijn. Een kernteam, leergroepen en werkgroepen ondersteunen de schoolwerking. De functionaliteit en mogelijke overlap in de werking en bevoegdheden van deze structuren kan onderwerp zijn van een kritische reflectie. De school staat open voor externe vragen en verwachtingen en speelt daar geregeld op in. Typend is ook de openheid voor diversiteit. De aandacht en bereidheid van het schoolteam voor de inschrijving van anderstalige nieuwkomers en meerbegaafde leerlingen en de vele acties in het kader van het gelijke onderwijskansenbeleid illustreren dit. Met het recent geïnstalleerde graadoverleg in de lagere afdeling stimuleert het beleidsteam reflectie en expertisedeling tussen de teamleden. Dit initiatief doortrekken naar de kleuterafdeling is een zinvolle volgende stap om de lerende cultuur verder te versterken. De school communiceert frequent, laagdrempelig, transparant en doelgericht over haar werking met leraren, ouders, leerlingen en externe belanghebbenden.

Onderwijskundig beleid VOLGENS DE VERWACHTING	De school geeft het onderwijskundig beleid vorm aan de hand van doelgerichte maatregelen en afspraken op schoolniveau, deelteamniveau en individueel niveau. Ze voert een beleid dat tegemoet komt aan de kwaliteitsverwachtingen van het referentiekader voor onderwijskwaliteit. De afspraken zijn duidelijk en transparant. Illustratief hiervoor zijn de heldere richtlijnen en structuren die de zorgwerking aansturen. De school en het schoolbestuur stimuleren vorming. Een substantieel deel van het schoolteam volgt een meerjarige vervolgopleiding, wat de professionaliteit versterkt en mogelijkheden biedt om innovatieve inzichten in de schoolwerking binnen te brengen. Zicht krijgen op het individueel functioneren van elke leraar met het oog op een meer gelijkgerichte invulling van de klaspraktijk en een doelgerichtere ondersteuning van de kleuterafdeling vormen voor het beleidsteam nog uitdagingen.
Cyclische evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING	De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking systematisch en cyclisch. Ze hanteert hiervoor een kwaliteitsmatrix. De school benut diverse bronnen om data te genereren over de schoolwerking en heeft daarbij nadrukkelijk aandacht voor de evaluatie van de leerresultaten en -effecten. De school zet verbeteracties op naar aanleiding van de evaluaties en volgt de vorderingen cyclisch op. Het project om de resultaten van het technisch lezen in de lagere afdeling te verbeteren is daar een treffend voorbeeld van. Een aandachtspunt vormt de opvolging van de effecten van de gelijke onderwijskansenwerking. Daarbij streefdoelen en indicatoren vooropstellen, kan de evaluatie en bijsturing daarvan ondersteunen.
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING	De school evalueert haar kwaliteit doelgericht op basis van diverse kwalitatieve en kwantitatieve data. Ze betreft bij haar evaluaties relevante partners en benut daarbij ook wetenschappelijke bronnen zoals het Leerpunt. Ze benut bij haar evaluaties nadrukkelijk de resultaten en effecten bij de leerlingen. Om de betrouwbaarheid van de evaluaties te vergroten, is het aangewezen om alle leerlingen, ook die met een specifieke zorgaanpak, aan de gestandaardiseerde toetsen te laten deelnemen.
Borgen en bijsturen VOLGENS DE VERWACHTING	De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt structureel wat kwaliteitsvol is. Ze ontwikkelt systematisch doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten. De functionaliteit van het leerlingvolgsysteem vergroten en de structuur van het digitaal schoolwerkplan versoberen, zijn aandachtspunten.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

Onderwijs en begeleiding op maat VOLGENS DE VERWACHTING Voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften hanteren de leraren over het algemeen een cyclische aanpak als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Vanuit hun observatiesysteem en een globale inschaling vormen de leraren zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuters. Tijdens het filter- en het multidisciplinair overleg worden in dialoog met de zorgcoördinator de nodige afspraken gemaakt. De kleuterleraren zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de afspraken. Ze proberen gericht in te spelen op de onderwijsbehoeften van de kleuters en stemmen de acties en maatregelen, het onderwijsleerproces en de evaluatie erop af. De doelgerichtheid van de zorginitiatieven kan nog aan kracht winnen. Bovendien kunnen de kleuterleraren de klasorganisatie, waarbij de zelfsturing en zelfwerkzaamheid van de kleuters wordt aangesproken, nog sterker uitbouwen. Daardoor krijgen de kleuterleraren ook meer tijd en ruimte voor het gericht ondersteunen van kleuters met extra noden. De leraren volgen de effecten van het maatwerk op en sturen bij waar nodig.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak BENADERT DE VERWACHTING De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. Ze bieden doelgericht begeleide activiteiten aan met een sterke cognitieve insteek waarbij ze hoge verwachtingen stellen aan de kleuters. Een intentioneel aanbod van nevenactiviteiten en het verrijken, verdiepen en verbreden van het spel in de hoeken kan nog sterker uitgewerkt worden. Het aanbod bouwt op over de verschillende klassen en de kleuterleraren besteden de nodige aandacht aan taalontwikkelen onderwijs. Het is weliswaar een werkpunt om hun aanpak in voldoende mate activerend en betekenisvol te maken. Dit kan door sterker te vertrekken van authentieke en realistische contexten en door kleuters voldoende ervaringskansen te bieden vanuit concrete materialen vooraleer ze schematisch en/of meer abstract aan het werk gaan. Hoewel de leraren recent sterker inzetten op het stimuleren van de executieve functies en metacognitieve vaardigheden, kan dit nog verder geïmplementeerd worden door het uitbouwen van een klasorganisatie die de zelfsturing en zelfwerkzaamheid van kleuters meer stimuleert. De leraren benutten de tijd om te leren en te ontwikkelen efficiënt.

Materiële leef- en leeromgeving
VOLGENS DE VERWACHTING

De leraren beschikken over de ontwikkelingsmaterialen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader na te streven. De ontwikkelingsmaterialen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de basis-, leer- en ontwikkelingsbehoeften van alle kleuters. De leraren zetten de beschikbare uitrusting op een bewuste manier en efficiënt in. Een aandachtspunt is het voorzien van voldoende realistische en levensechte materialen waarbij kleuters meer kansen krijgen tot exploreren en experimenteren. Het fysiek comfort voldoet aan de hedendaagse verwachtingen en ondersteunt het leren en onderwijzen.

Leerlingenevaluatie
VOLGENS DE VERWACHTING

De kleuterleraren werkten een observatiesysteem uit op basis van de doelen uit het gevalideerd doelenkader waarbij er aandacht is voor de verschillende ontwikkelings- en leergebieden. De observatie en evaluatie sporen met het aanbod en zijn ingebed in het onderwijsleerproces. De afspraken over de observatie en de opvolging zijn helder en transparant. Het afstemmen van het observatiesysteem op het nieuwe leerplan is nog een aandachtspunt.

4.2 De onderwijsleerpraktijk Nederlands in de lagere afdeling

Onderwijs en begeleiding op maat
VOLGENS DE VERWACHTING

Voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften hanteren de leraren een cyclische aanpak als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze vormen zich een degelijk en actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerling. De zorgtrajecten die de leraren uitwerken om het technisch lezen van de leerlingen te verbeteren, is maatwerk. De leraren spelen daarmee gericht in op de onderwijsbehoeften van de leerlingen en stemmen in overleg de doelen, het onderwijsleerproces en de leerlingenevaluatie erop af. Deze aanpak biedt inspiratie om ook in de andere taaldomeinen gelijkaardige handelingsgerichte verhoogde zorgmaatregelen uit te werken. Het vormt voor de leraren een uitdaging om voor alle leerlingen hoge verwachtingen te blijven stellen. Ze kunnen dit door compenserende ondersteunende maatregelen doelgericht in te zetten en waar het kan systematisch af te bouwen. De leraren volgen de effecten van het maatwerk op en sturen bij waar nodig.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak
BENADERT DE VERWACHTING

De leraren leveren inspanningen om hun didactiek geleidelijk en activerend te maken. Door een meer klassikale en leraargestuurde benadering wordt echter niet in elke klas de tijd om te leren even efficiënt benut. De aandacht voor metacognitieve vaardigheden die het leren, probleemoplossend denken en de zelfregulatie bevorderen, vormt een werkpunt. Het leesproject zet de leerlingen aan om meer en gemotiveerd te lezen. De samenwerking met de lokale bibliotheek en de vele boeken in de school ondersteunen deze aanpak. Het onderwijsleerpakket dat de school implementeerde, stuurt te sterk de klaspraktijk. Een aantal leraren is zich daarvan bewust en stuurde zijn aanpak bij. Dat resulteert in toenemende mate in betekenisvollere teksten, oefeningen en werkvormen. Het doelgericht aanleren van strategische vaardigheden in de domeinen begrijpend lezen, spreken, luisteren en creatief schrijven en de inzet van taalstrategieën in de andere leergebieden is voor verbetering vatbaar.

Materiële leef- en leeromgeving
VOLGENS DE VERWACHTING

De leraren beschikken over de leermiddelen en een veilige infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. De materialen worden efficiënt ingezet en zijn aangepast aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. De digitale leermiddelen zijn actueel en de leraren worden sterk ondersteund in het doelgericht gebruik daarvan in hun klaspraktijk. Het fysiek comfort ondersteunt het leren en onderwijzen.

Leerlingenevaluatie
VOLGENS DE VERWACHTING

De observatie en evaluatie in het leergebied Nederlands sporen grotendeels met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, betrouwbaar, fair en breed. Kennis en vaardigheden worden op een evenwichtige wijze geëvalueerd. De evaluatie van spreken, luisteren en creatief schrijven verloopt minder transparant. Verzorgd en foutloos schrijven in de schriften en de visie op het verbeteren van fouten door de leerlingen verdienen meer aandacht.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

Er werden geen inbreuken vastgesteld.

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- * = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	◆
Organisatiebeleid	●
Onderwijskundig beleid	●
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	●
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	●
Borgen en bijsturen	●

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de materiële leer- en leefomgeving en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	De onderwijsleerpraktijk Nederlands in de lagere afdeling
Onderwijs en begeleiding op maat	●	●
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	◆	◆
Materiële leef- en leeromgeving	●	●
Leerlingenevaluatie	●	●

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De kwaliteit borgen van de kwaliteitsontwikkeling.

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak in de kleuterafdeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak Nederlands in de lagere afdeling.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: POSITIEF